

Landskap: *Blekinge* Upptecknat av: *Ida Mattsson*
 Härad: *Medelstads* Adress: *Gunnelarp, Trång*
 Socken: *Trång* Berättat av: _____
 Uppteckningsår: *1945* Född år *1891* i *Trång*

Skålls vätterna, - blev sjuk, - bot. s. 1-2.
Böfs kamdiänk och bölder i träd. s. 3-4.
Skervan. s. 4-5.
Offer för olika ting i en ihälig ek. s. 5-6.
Offerhälla. s. 6.
Beqvärning av själavårdare. s. 7.
Byvänningsbryddor. s. 8.

H. L. 1.

L. u. F. 50.

ACC. N:R M. 9801: /.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

T

En fall mann råkade hålla ut
hett vatten och därvid hörde
ett gnällande ljud i jorden. Då
hörde man skällat en vätter.
Då fick den pörronen ingen ra-
kann kunde varken arbeta äta
eller sova. Då gäldade då o på
sjukdamen bakad. Då fanns
klaka Gubbar och Gumer som
kunde baka den. Man tog 9
ettöringar av samma ärtor och
datum och vättarsten (en blank
stenart) mjölk av en enteten ko
(en enfärgad). Då gick man till
en jordpartsten en torsdagsmatt
kl. 12. Den klake Gubben eller Guman
grävde en liten grop under
stenen. Den sjuke skulle hålla

ettöringarna i handen sedan
skulle han kaga mjölk i munnen
och spruta i gropen 9-gångr
altunder det den kloke-gubben
hålt honom på huvudet. Sedan
skulle den sjuke uttala dessa
ord. Vätter. Vätter. i och med
dessa offer skall ditt och mitt
lidande vara försvunnet och
den sjuke var botad.

I ä händer ibland att stora
stenar kan ha en liten
springa och där samlas
lite jord och så veser där
upp ett litet tred. I ä r a
kräd används när man
skulle baka handvärk och

ACC. N:R M. 9801:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

bölder. Man skar den en liten
sticka av trädet. För handvärk
skulle man peta vid den sjuka
tanden med stickan så då
blödde. För bölder skulle man
taga lite var med stickan.
Sedan band man fast dess
stickor vid trädet med en
linnetråd och så skulle den
sjuke falla på knä vid trädet
patta an trädet med båda
händer och säga snälla träd
tag min sjukdom. och trädet
tog sjukdomen med ären väster
där ut stora knölar på trädet
liknande bölder och hela trädet
färvredt likram i smärta. Då
var mycket farligt för en frisk

ACC. NR M. 9801: 4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

färran att vidröra dän trädet.
För då fick man dem sjukdomarna
som var färra vid trädet. och
det gick inte att bota honom.

Barn som hadde skerwan
(engelska sjuken) skulle bota
genom att man drog den
sjuke genom ett hål i ett träd.
Dä måste vara självracet.

Lidna träd var mycket sällsyn-
ta. I Kongs församling fanns en
sådan gran. Dit vallfärdades
folk ifrån närgränsande
socknar för att få sina barn
botade. Föräldrarna skulle
kaga dän sjuka barnet och
gå till trädet en natt i

4

prim (en natt imellan ny- och nådan).
Så skulle föräldrarna stå var sin
sida om trädet och draga barnet
fram och tillbaka genom hålet
7-gångr. Så skulle de ta ga av
barnets lembyg och gräva ned
vid trädets fot. falla på knä
och bedja en kyrt bän att
trädet skulle ta ga sjukdamen.

Her i min bygd fand en stor
ihålig ek där opprades för
allt möffigt. Var då någon
sam var svårt sjuk och man
ansåg att krisen var över så
opprades några mynt. När man
lyckligt och väl hadde fått
en fin gräda ingtär god. Då

ACC. N:R M. 9801:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

opprads lite råd. Var då någon
som höll vad så den som
vann skulle oppra något. När en
ko hadde kalvat så opprades
lite råmjölk. o. s. v.

I min grannförsamling Ederka
församling fann en öppetkälla
vid kyrkogårdsmuren. Dit gick
personer som hadde skabb
för att bli botade. Då skulle
vara midrammerdagen medan
gudstjänsten pågick. De skulle
hämta sig i källan och så
oppa några silvermynt.
Numera är källan igenlagd
Kirkogården skulle utvidgas
och så lades källan igen.

ACC. N:R M. 9801:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

När en person hadde begått självmord. Då fick de inte begrava honom på kyrkogården. Han fick ägnas kyrkogård hette då utan de fick begrava honom på denna plats de hettade honom. För att den personens själ skulle på så så skulle de öppna på den platsen där de hettade honom. Där öpprades allting pänningar kläder såd och vem som gick förbi skulle lägga dit en trädgren. Om där fanns en sten med en grop i vid en skogsväg och de hadde burit ett lik över. Då skulle de som hadde slaget dricka av då vattnet som samlades där och så öppra några mynt då var mycket farligt att taga de mynten

ACC. NR M. 9801:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

T

L. U. F. 50.

Som brännvinskryddor används
Kummin Pummeransskal
malörta och Ryleka. Kummin
och Pummeransskal används
som brännvinskryddor att ha
vid fästliga tillfällen. Man
lade på kryddorna sedan fick
dä stå och draga några da
ingar dä används. Ryleka blom-
man lads på brännvin som bot
mot magvärk. Malörtblomm-
an lads på brännvin och
användes för stå man skulle
få bättre matlyst. Som bot
mot värk skalades Förske-
mark och lads på brännvin
dä skulle stå och draga i flera
månader sedan skulle tagas
några droppa i vatten